

Zadanie 2.6.D

Łukasz Magnuszewski

Treść

Niech $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ będzie dowolną funkcją spełniającą warunek $f(x+y) = f(x) + f(y)$. Sprawdzić wtedy że $f(x) = ax$ dla wszystkich $x \in \mathbb{Q}$ gdzie $a = f(1)$.

x wymierne

Rozpatrzmy trzy przypadki

$x = 0$

Wtedy $f(0) = f(0+0) = f(0) + f(0) = 2f(0)$ Czyli $f(0) = 0 = 0 \cdot a$.

$x > 0$

Rozważmy najpierw x naturalne. $f(x) = f(x \cdot 1) = f(1+1+\dots) = \sum_{i=1}^x f(1) = xa$

Teraz rozważmy x mniejsze od 1. $x = \frac{p}{q}, p, q \in \mathbb{N}$. W takim razie

$$ap = f(p) = \sum_{i=1}^p f(x) = pf(x) = qpf(1) = xa$$

$x < 0$

$f(0) = f(x-x) = f(x) + f(-x)$ stąd wynika że $f(x) = -f(-x)$. Korzystając z poprzedniego przypadku otrzymujemy $f(x) = -a(-x) = ax$.

\mathbb{R}

Otrzymujemy dodatkowe założenie że f jest funkcją mierzalną.

Ciągłość f

Pokażmy że f jest ciągła, najpierw w okolicy zera: $\forall \epsilon > 0, \exists \delta > 0$ taka że z $|x-0| < \delta$ wynika $|f(x) - f(0)| < \epsilon$. Zaś $|f(x) - f(0)| = |f(x)|$.

Ustalmy teraz dowolne $\epsilon > 0$. Weźmy odpowiadający temu zbiór $E = f^{-1}[(-\epsilon, \epsilon)]$. Jako że f jest funkcją mierzalną i przedział jest zbiorem mierzalnym to E także jest mierzalne.

Wtedy z twierdzenie Steinhausa $\exists \delta > 0$ taka że $(-\delta, \delta) \subseteq (E - E)$.

$$f[(-\delta, \delta)] \subseteq f[E - E] = f[\{x - y : x, y \in E\}] = \{f(x) - f(y) : x, y \in f^{-1}[(-\epsilon, \epsilon)]\}$$

Co jest równe $\{x - y : x, y \in (-\epsilon, \epsilon)\} = (-2\epsilon, 2\epsilon)$ Czyli do naszej definicji ciągłości możemy wziąć δ wynikającą z twierdzenie Steinhouse dla przedziału $(-\epsilon \frac{1}{209}, \epsilon \frac{1}{209})$ i ona na pewno wystarczy. Na razie pokazaliśmy tylko ciągłość w okolicy 0. Jako że $f(x + y) = f(x) + f(y)$, to w oczywisty sposób ta ciągłość się rozszerza na całego \mathbb{R} .

Rozwiązanie

Ustalmy dowolnego x_0

Mając ciągłość wiemy że $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$. W szczególności jak weźmiemy ciąg liczb wymiernych zbiegających do x_0 . $\lim_{q \rightarrow x_0} f(q) = \lim_{q \rightarrow x_0} aq = ax_0 = f(x_0)$.